

Aalajangiineq:

oqaatigineqarpoq Sermersuup Eqqartuussivianit ulloq 12. februaari 2019

Eqqartuussiviup no.1006/2018
Politiit no. 5505-97431-00159-12

Unnerluussisussaataitasut
illuatungeralugu
U
cpr-nummer [...]

Suliap matuma suliarineqarnerani eqqartuussisooqataasut peqataatinneqarput.

Unnerluussut

U Sermersuup Eqqartuussiviata eqqartuussutaani 25. marsi 2013-imi, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit atortussanngortinneqartumi 24. maaji 2013-imi eqqartuunneqarpoq piffissami killiligaanngitsumi tarnit nakorsaannit aqunneqartumut Danmarkimi Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup ataaniittumut inissiisarfimmuut inissinneqarnermik.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataitasut piumasaqaatigaat pineqaatissiissut 25. marsi 2013-imeersoq atortussanngortinneqartorlu ulloq 25. marsi 2013, allanngortinneqarani atortuutiinnarneqassasoq.

U-p piumasaqaatigaa misiligummik Nuummi iperagaanissaq maleruagassatut aalajangersakkat atortinneqassasut makkua:

- Piffissaq misiligaaffiusoq ukiut tallimaassasut
- Pinerluttunik isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaaneq ukiuni tallimani
- Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup sumi suliffeqarnissamik ilinniagaqarnissamillu nakkutilliinerat maleruassallugit
- Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup U inissaanik pissarsissutissagaa
- U imigassamik aangajaarniutinillu atonerluinermut katsorsartissasoq
- U tarnit pissusaannik ilisimasalimmik oqaloqateqartassasoq

Suliami paasissutissat

Nassuiaatit

Suliap suliarineqarnerani U nassuiaateqarpoq, aamma nassuiaata eqqartuussisut suliaannik allassimaffimmi issuarneqarpoq ulloq 12. februaari 2019.

Uppernarsaatit

Eqqartuussisut pingaartutut isigaat Herstedvesterimi Parnaarussiviup oqaaseqaataa, ullulerneqarsimasoq 14. juuni 2018, taannalu imatut oqaasertaqarpoq:

”Kalaallit Nunaanni Politimesterip allakkatigut 14. maaji 2018-imi qinnutigaa siornani pineqartumut U-mut inissinneqarsimasumut tunngasumik oqaaseqaateqarnissaq pineqaatissiissutaasimasup allangortinneqarsinnaaneranut suliami atugassatut, U Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaani 24. maaji 2013-imi eqqartuunneqarpoq piffissami killiligaanngitsumi paaqqutarineqassasoq tarnit nakorsaannit aqunneqartumi inissiisarfimmi Danmarkimi Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup ataaniittumut.

Eqqartuussut kingullerpaakkut Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit 9. maaji 2014 atortussangortinneqarsimavoq. Herstedvesterimi Parnaarussivik kingullerpaamik suliami oqaaseqaateqarpoq ulloq 13. juuli 2017. Taamanimiit makku allanneqarsinnaapput: U qanittunnguaq tikillugu immikkoortoq L-imi najugaqarsimavoq, immikkoortortaqaarfik taanna kalaallit inissinneqarsimasut immikkoortortaqaarfigaat. U nipaatsorujussuuvoq immikkoortortamillu eqqissisimasuulluni, annertungaatsiartumilu nammineq isersimaartarfimmiittarluni, aammali inissisimaqatigisani peqatigisarlugu isersimaartarfimmi. Siusinnerusukkut akulerunniartuunngilaq, maannakkulli allat ataatsimooqatigisalerpai eqimaaqqakkuutaarlutik. U allanik isumaginnilluarsinnaasarpog, taakku artorsaateqaraangata, akulikitsumillu oqaatigisarpa, immikkoortortaqaarfimmi ajunngitsumik ingerlanissaq pingaartikkini. U ataatsimoorluni nereqatigiinnerni peqataasarpog, akulikitsumillu igasuusarluni aamma kalaallit allat aqqissuussaanni. Silami pisuttuartaarpog arsarnermut peqataasarpog qasujaallisartarlunilu perorsaanermut ikiorti peqatigalugu.

U sulisunut pitsaasumik pissutissaqartumillu saaffiginnittarpog. Qallunaatut oqalussinnaanera paasinnittarneralu pitsaanerulersimapput, allattarissatigulli suli ikiorteqarnissaq pisariaqartipopaa, annetuumik naqinnernik ilisarinnissinnaannginnami.

U pisussaaffimminik naammassinniartuulluartaarpoq sulininilu paarivaa napparsimasarneri ullualuinnaannguusalutik. Sanaartornermut immikkoortortaqaarfimmi sulivoq, tamannalu ajunngilluinnartumik ingerlavoq. Taamatuttaaq U atuarluni aallartinnikuuvoq, nalunaaquttap akunnialunnguini kisimi qallunaatut ilinniartinneqartarluni.

U-p ilaqaataasa amerlanersaat Kalaallit Nunaanni najugaqarput, upernaarlu qatanngutiminit angummit pulaarneqarpoq, taanna Danmarkimiikkami ilaqutariinni pisussamat Esbjergimi peqataajartorluni, qatanngutaalu arnaq septembarimi aamma pulaarluni. U Røde Korsimiit pulaartartumik ikinnguteqarpoq, taanna ullut 14-ikkuutaakannerlugit takkuttarpog kiisalu toqqammavigisassaa, taanna qaammammut ataasiarluni takkuttarluni.

U-p suli iluamik aalajangiusimannigilaa Nuummi inissiisarfittaamut nuutinneqarnissani kissaatiginerlugu imaluunniit naamik.

U 2017-imi ukiaq tikillugu ”Qaqiffik”-mi (Frederiksberg Centeret) atornerluinermut katsorsarneqarsimavoq, aammalu tassanngaanniit katsorsarneqarnera naammassineqareersutut isigineqarpoq. U 2016-ip upernaavaniilli atornerluisuusimannigilaq.

U ukiut arlallit ingerlanerini tarnit pissusaannik ilisimasalimmik oqaloqatiginnittarsimavoq, kissaatigisaalu malillugu oqaloqatiginnittarnera annikillisinneqarsimavoq sapaatit akunneri pingasut qaangiunneriniit sapaatit akunneri tallimat qaangiunnerinut. Siusinnerusukkut ittoortutut oqaaseqarpiannngitsutullu pissuseqaraluarluni, piffissap ingerlanerani ammanerulersimavoq aammalu oqaloqatigiittarnerni tunniussaqaartunngorsimalluni. U pitsaalluinnartumik qisuariaateqartarpog aammalu suleqataajuaannarluni. Inunnut akulerunnissamat ilaatigut ajornartorsiuteqartutut pissuseqarpoq aammalu ajornartorsinut misigisimasaminut nammineq peqataanini takujuminaartsittarlugu. Maannakkorpiaq U-p qallunaatut piginnaasai amigarput kamannerup aqusinnaaneranut katsorsarneqarnerup naammassinnissinnaanera tamatumalu iluaqutaasinnaanera qularnarpog, siunissamili tamanna periarfissaavoq.

U kingullermik sivisuumik ataatsimiinnermi 2016-imi akuerineqarpoq ataasiarluni-marloriarluni ilaqartinneqarluni aneernissaanut kultureqarnermut aqqissuussanut peqataanissamat

piumasaqaatigineqarluni imigassanut ikiaroorartumillu katsorsartinnissamik aammalu quumik aneernissani sioqqullugu kingoqqullugulu tunniussissasoq kiisalu businik angalaarnermi qanigisat aaqqissuussaannut tunngasumik peqataasinnaasoq. U-p aneersinnaanerit pingasut tamaasa atorsimavai, taakkulu ingerlanneqarsimapput ajornartorsiutitaqanngitsumik. Tamatuma kingorna U akuerineqarsimavoq marloriarluni aneersinnaanermut, taakku aamma ingerlanneqarsimapput ajornartorsiutitaqanngitsumik.

Ataatsimoorlunk ataatsiittoqarpoq ulloq 14. juuni 2018-imi, tassanilu Herstedvesterimit inassutigineqarpoq U Nuummumut, Kalaallit Nunaannut, tikeraarsinnaasoq kiisalu ilaqartinneqarluni aneersinnaassasoq pingasoriarluni-sisamariarluni.

Pineqaatissiissutaasimasup allanngortinneqarsinnaaneranut apeqqut immikkoortortaqaarfimmi sulisut ataatsimiinnerani ulloq 7. juuni 2018 oqaluuserineqarpoq, isumaqatigiissutaavorlu, maannakkorpiaq eqqartuussutaalluni pineqaatissiissutaasup allanngortinneqarnissaa inassutigineqarsinnaanngitsoq. Pingaartutut isigineqarpoq U-p ilaqartinneqarani aneersinnaatitaaneq suli aallartissimanngikkaa, taamatuttaarlu siunissami sulissutigisariaqarpoq kamattarnerup aqunneqarsinnaanera, soorlu Kamannerup Aqunneqarsinnaaneratigut (Anger Management).

U Herstedvesterimi Parnaarussivimmi tusarniaaffigineqarsimsavoq taannalu oqaaseqaateqarsimanngilaq.”

Eqqartuussisut tunngavilersuutaat aalajangiineralu

U Sermersuup Eqqartuussiviani ulloq 25. marsi 2016, Nunattalu Eqqartuussisuuneqarfiani ulloq 24. maaji 2013-imi atortussanngortinneqartumi, eqqartuussaasimavoq piffissami killiligaanngitsumi tarnit nakorsaannit aqunneqartumi Danmarkimi Pinerluttunik isumaginittotaqarfiup ataaniittumut inissiisarfiimmumut inissinneqarnermik, suliamilu matumani sammineqarpoq eqqartuussutigineqarluni pineqaatissiissutaasimasooq atortuutiinnarneqassanersoq, atorunnaarsinneqassanersoq imaluunniit allanngortinneqassanersoq.

Eqqartuussisut Herstedvesterimi Parnaarussivimmit oqaaseqaat pingaartutut isigaat, tassannga erserpoq U suli ilaqartinneqarani aneersinneqartalersimanngitsoq. Aammattaaq erserpoq U-p kamattarnini suli ajornartorsiutigigaa, aammalu kamattarnerup aqunneqarsinnaaneranumut kursusernermut peqataanissaminut qallunaatut piginnaasai suli amigartut, taassuma naammassineqarnissaanut.

Oqaaseqaatit tunngavigalugit eqwqartuussisut isumaqarput, U-p maannakkut pineqaatissiissutaasooq ajunngitsumik atoraa, tarnit pissusaannik ilisimasalimmik oqaloqateqartarpoq, aammalu nuannarisaminik suliasqartoq, ilaqartinneqarluni aneertarpoq aammalu ammanerulersimalluni.

Eqqartuussisut aamma U-p nammineerluni nassuiaataa toqqammavigaat, tassani erseqqissaatigimmagu tassaniinnini ajunngilluinnartumik ingerlasooq. U nassuiaavortaaq, AA-mi peqataasarnissani pisariaqartillugu aammalu tassani peqataasalernissani qinnutigisimallugu, aammalu tarnit pissusaannik ilisimasalimmik oqaloqateqartarnini pitsaasumik ingerlasut.

Oqaaseqaammi inassutigineqarpoq pineqaatissiissut atortuutiinnarneqassasoq, eqqartuussisut inassuteqaat taanna isumaqatigaat.

Eqqartuussisut isumaqarput U-p suli paaqqutarineqarnissaa suli pisariaqartoq.

Taamaattumik Sermersuup Eqqartuussiviata eqqartuussutaa 25. marsi 2013-imeersoq, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit atortussanngortinneqarsimasooq 24. maaji 2013-imi, allanngortinneqarani atortuutiinnarneqassasoq, pinerluttulerinermi inatsisip §-iisa 159-iani, imm. 2, toqqammavigalugu.

Eqqartuussisarnermi inatsisip §-iisa 480-iani, imm. 1, malillugu naalagaaffiup aningaaseriviata suliamut aningaasartuutit akilissavai.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq:

Sermersuup Eqqartuussiviata eqqartuussutaa U-mut 25. marsi 2013-imeersoq, Nunattalu Eqqartuussisuuneqarfianit atortussanngortinneqartoq ulloq 24. maaji 2013, allanngortinneqarani atortussaatinneqarpoq.

Naalagaaffiup aningaaseriviata suliamut aningaasartuutit akilissavai.

Pia Hjort Andersen
Kredsdommer

Beslutning:

afsagt af Sermersooq Kredsret den 12. februar 2019

Rettens nr. 1006/2018
Politiets nr. 5505-97431-00159-12

Anklagemyndigheden
mod
T
cpr-nummer [...]

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Tiltalen

T er ved dom af Sermersooq Kredsret af den 25. marts 2013, og stadfæstet ved Grønlands Landsret den 24. maj 2013, dømt til anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om foranstaltningen idømt den 25. marts 2013 og stadfæstet den 25. marts 2013, opretholdes uændret.

T har fremsat påstand om prøveløsladelse til Nuuk med vilkår om:

- 5 års prøvetid
- 5 års tilsyn af Kriminalforsorgen
- Pålæg om at overholde kriminalforsorgens tilsyn om arbejde og ud dannelse
- Kriminalforsorgen skal stille en bolig til rådighed for T
- Af T undergiver sig behandling mod misbrug af alkohol og rusmidler
- At T går til psykologsamtaler

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T, og hans forklaring er gengivet i retsbogen af den 12. februar 2019.

Dokumenter

Retten har lagt vægt på den udtalelse som blev dokumenteret fra Herstedvester Fængsel, dateret den 14. juni 2018 og som lyder som følger:

"Politimesteren i Grønland har i skrivelse af 14. maj 2018 anmodet om en udtalelse om ovennævnte anbragte T til brug for foranstaltningsændringssag. T blev ved Grønlands Landsrets dom den 24. maj 2013 dømt til forvaring på ubestemt tid i psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark. Dommen er seneste ved Grønlands Landsret af 9. maj 2014 blevet stadfæstet. Herstedvester Fængsel har senest givet udtalelse i sagen den 13. juli 2017. Om perioden siden kan følgende skrives:

T har indtil for gangske nyligt boet på afd. L, en afdeling for grønlandskanbragte. T er meget stille og rolig i afdelingen, hvor han opholder sig en del på eget opholdsrum, men også en del i opholdstuen sammen med en medianbragt. Hvor han tidligere holdt sig mest for sig selv, er han begyndt at have mere samvær med flere andre i små grupper. T kan være god til at drage om sorg for andre, når de har det svært, og han giver ofte udtryk for, at trivslen på afdelingen ligger ham på sinde. T deltager i fællesspisning, hvor han ofte er kok samt i andre grønlandske arrangementer. Han går på gårdtur, hvor han deltager i fodboldspil og går til kondi sammen med den pædagogiske assistent.

T henvender sig på en god og relevant måde til personalet. Han er blevet bedre til at tale og forstå dansk, men på skrift skal han fortsat have hjælp, da han er svært ordblind.

T er meget pligtopfyldende og passer sit arbejde med få sygedage. Han arbejder på byggeteknisk afdeling, hvilket går godt. T er ligeledes begyndt i skolen, hvor han får enkelte timers eneundervisning i dansk.

Det meste af Ts familie er bosiddende i Grønland, men han har i foråret haft besøg af sin bror, som var i Danmark for at deltage i en familiebegivenhed i Esbjerg, og hans søster kom på besøg i september. T har en Røde Kors-besøgsven, som kommer ca. hver 14. dag samt en bistandsværge, der kommer ca. 1 gang om måneden.

T er ikke afklaret med, hvorvidt han ønsker at blive overført til den nye anstalt i Nuuk eller ej.

T har frem til efteråret 2017 modtaget misbrugsbehandling hos Frederiksberg Centeret, han betragtes som færdigbehandlet derfra. T har været clean siden foråret 2016.

T har gennem en årerække haft faste samtaler med en psykolog, men efter han ønske er frekvensen blevet sat ned fra hver 3. uge til hver 5. uge. Hvor han tidligere fremstod noget genert og fåmælt, er han efterhånden blevet mere åben og givende i samtalerne. T har mange gode refleksioner og deltager altid aktivt. Han har visse dyssociale træk og kan have vanskeligt ved at se sin egen andel i de problemer, han oplever. P.t. er Ts danske ikke tilstrækkeligt, til at han ville kunne gennemføre og profitere af et forløb med Anger Management, men på sigt er dette en mulighed.

T fik ved sidste langstimøde i 2016 tilladelse til 1-2 ledsagede udgange til kulturelle formål med vilkår om alkoholistbehandling og narkovilkår med aflæggelse af urinprøve både før og efter udgang samt tilladelse til deltagelse i bustur under pårørende arrangement. T har gået alle 3 udgange, der er forløbet uproblematisk.

T har siden fået tilladelse til at gå yderligere 2 udgange, disse er også afviklet uden problemer.

Der afholdes fællesmøde den 14. juni 2018, her indstilles T fra Herstedvester til besøgsrejse til Nuuk, Grønland, samt 3-4 ledsagede udgange.

Spørgsmålet om foranstaltningsændring har været drøftet på funktionærmøde på afdelingen den 7. juni 2018, og der er enighed om, at man ikke på nuværende tidspunkt kan anbefale ændringer i den idømte foranstaltning. Der lægges vægt på, at T ikke er påbegyndt uledsagede udgange, ligesom der på sigt bør arbejdes med håndtering af vrede, f.eks. via Anger Management.

T er partshørt i Herstedvester Fængsels indstilling og har ingen kommentarer. "

Retten's begrundelse og afgørelse

T blev ved Sermersooq Kredsret den 25. marts 2016, og som blev stadfæstet ved Grønlands Landsret den 24. maj 2013, idømt anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark, denne sag omhandler hvorvidt den idømte foranstaltning skal opretholdes, ophæves eller ændres.

Retten har lagt på udtalelsen fra Herstedvester Fængsel, hvoraf det fremgår at T endnu ikke har været på uledsagede udgange. Det fremgår endvidere at T stadig har problemer med sin vrede og at hans danske endnu ikke godt nok til at han ville kunne gennemføre et anger management kursus. Retten finder ud fra udtalelsen at det ser ud til at T trives med den nuværende foranstaltning, han får psykologsamtaler, han arbejder med noget som han godt kan lide, han får ledsagede udgange og han har åbnet sig mere op.

Retten har også lagt på Ts egen forklaring i retten, hvor han har oplyst at han egentlig trives meget godt med at være der hvor han er. T forklarede også selv at han har brug for AA møder og ansøgt om disse, og at han også trives med sine psykologsamtaler.

I udtalelsen anbefales det at foranstaltningen opretholdes, retten er enige med denne anbefaling. Retten mener at det stadig er nødvendigt at Ts til forvaring opretholdes.

Hvorfor Sermersooq Kredsrets dom af 25. marts 2013, stadfæstet ved Grønlands Landsret 24. maj 2013, opretholdes uændret, jf. kriminallovens § 159, stk. 2.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi bestemmes:

Sermersooq Kredsrets dom for T af 25. marts 2013, og som stadfæstet ved Grønlands Landsret den 24. maj 2013, opretholdes uændret.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Pia Hjort Andersen
Kredsdommer